Kontrola, audyt AI oraz kategoryzacja danych w USC

Jakie są konsekwencje, jeśli do 28.10.2026 r. urząd nie zrobi kategoryzacji danych dopuszczanych do SI? Jak zrobić inwentaryzację i audyt narzędzi AI w USC oraz co jeśli dane są przetwarzane na serwerach poza UE?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane jest do **kierowników i zastępców kierowników Urzędów Stanu Cywilnego, a także pracowników USC odpowiedzialnych za prowadzenie spraw z zakresu rejestracji stanu cywilnego oraz wykorzystanie nowych technologii i narzędzi AI w codziennej pracy urzędu.**

Pracownik kopiuje akt, pismo lub dane mieszkańca do AI - czy właśnie doszło do naruszenia prawa i przekazania danych poza urząd?

28 października wchodzą w życie kolejne elementy krajowego systemu nadzoru nad AI. Urząd musi wiedzieć, z jakich narzędzi AI faktycznie korzystają jego pracownicy, jakie dane są do nich przekazywane i które zastosowania mogą podlegać dodatkowym obowiązkom. Kolejnym krokiem musi być kategoryzacja danych, np. na dane zielone, żółte i czerwone. Pracownik musi wiedzieć, które informacje może bezpiecznie wykorzystać w zatwierdzonym systemie, które wymagają anonimizacji lub dodatkowej zgody, a których nie wolno przekazywać do narzędzi AI w ogóle. Szczególnie istotne jest także ustalenie, gdzie faktycznie trafiają dane po wpisaniu ich do systemu AI. Sam fakt, że dostawca ma serwery w Europie, nie zawsze oznacza, że każde zapytanie jest przetwarzane wyłącznie w UE. Znaczenie może mieć rodzaj usługi, konfiguracja, region chmurowy, sposób routingu zapytań, miejsce przechowywania logów, kopii zapasowych i danych pomocniczych. W praktyce urząd powinien wiedzieć nie tylko z jakiego narzędzia korzysta, ale również na jakiej infrastrukturze ono działa, gdzie odbywa się przetwarzanie.

W programie m.in.:

- **Pracownik USC wrzuca akt mieszkańca do AI. Czy urząd wie, co dzieje się z tymi danymi?**
- **Jak urząd może kontrolować, jakie dane pracownicy wpisują i wklejają do AI?**
- Jak dokonać praktycznej klasyfikacji danych na zielone, żółte i czerwone oraz ustalić, które informacje można przekazywać do AI, które wymagają anonimizacji, a których nie wolno wprowadzać?
- Czy można zastosować mechanizmy DLP, blokowanie określonych kategorii danych, anonimizację oraz monitoring użycia narzędzi?
- **Jak ograniczyć Shadow AI, czyli korzystanie przez pracowników z ChatGPT, Gemini, Claude i innych narzędzi bez zgody oraz wiedzy kierownika lub informatyka?**
- Jak sprawdzić, gdzie znajdują się serwery dostawcy, gdzie odbywa się przetwarzanie danych, czy dane pozostają w UE/EOG oraz czy mogą być przekazywane do państw trzecich?
- Jak przygotować regulamin i politykę bezpiecznego korzystania z AI: katalog dozwolonych narzędzi, zasady korzystania z danych, prywatnych urządzeń, weryfikacji treści oraz zgłaszania incydentów?
- Jakie uprawnienia będzie miała Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (KRiBSI), czego może wymagać podczas kontroli i jaką dokumentację powinien być w stanie przedstawić urząd?
- Jak przeprowadzić **audyt technologiczny AI w urzędzie i zinwentaryzować wszystkie narzędzia** wykorzystujące sztuczną inteligencję, także te używane przez pracowników bez wiedzy

przełożonych?

Szczegółowy program szkolenia:

NOWOŚCI W PROGRAMIE:

Co zmienia się od 28 października 2026 r.? Nowe obowiązki urzędu w zakresie AI, audytu, bezpieczeństwa danych i kontroli. Jakie kary grożą za nieprzygotowanie zasad wewnętrznych korzystania z AI? Jak urząd może kontrolować, jakie dane pracownicy wpisują i wklejają do AI?

- Jak przeprowadzić audyt technologiczny AI w urzędzie i zinwentaryzować wszystkie narzędzia wykorzystujące sztuczną inteligencję, także te używane przez pracowników bez wiedzy przełożonych?
- Jak stworzyć rejestr wykorzystywanych systemów AI i ustalić, jakie dane są w nich przetwarzane, przez kogo, w jakim celu oraz gdzie faktycznie trafiają?
- Jak dokonać praktycznej klasyfikacji danych na zielone, żółte i czerwone oraz ustalić, które informacje można przekazywać do AI, które wymagają anonimizacji, a których nie wolno wprowadzać?
- Jak ocenić ryzyko poszczególnych narzędzi AI i sprawdzić, czy dany system może należeć do kategorii wysokiego ryzyka?
- Jak wybrać i autoryzować narzędzia AI dopuszczone do użytku w urzędzie oraz określić, z jakich innych aplikacji pracownicy nie powinni korzystać?
- Jak ograniczyć Shadow AI, czyli korzystanie przez pracowników z ChatGPT, Gemini, Claude i innych narzędzi bez zgody oraz wiedzy kierownika lub informatyka?
- Co zrobić, gdy pracownik korzysta z AI na prywatnym telefonie lub prywatnym koncie i przekazuje do niego dokumenty albo dane służbowe?
- Jak urząd może kontrolować, jakie dane pracownicy wpisują i wklejają do AI? Czy można zastosować mechanizmy DLP, blokowanie określonych kategorii danych, anonimizację oraz monitoring użycia narzędzi?
- Jak sprawdzić, gdzie znajdują się serwery dostawcy, gdzie odbywa się przetwarzanie danych, czy dane pozostają w UE/EOG oraz czy mogą być przekazywane do państw trzecich?
- Jak przygotować regulamin i politykę bezpiecznego korzystania z AI: katalog dozwolonych narzędzi, zasady korzystania z danych, prywatnych urządzeń, weryfikacji treści oraz zgłaszania incydentów?
- Jakie uprawnienia będzie miała Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (KRiBSI), czego może wymagać podczas kontroli i jaką dokumentację powinien być w stanie przedstawić urząd?
- Co zrobić, jeśli mieszkaniec lub pracownik stwierdzi, że jego prawa zostały naruszone wskutek wykorzystania AI przez urząd?
- Jak postępować w przypadku przekazania do AI danych osobowych, danych wrażliwych lub dokumentów wewnętrznych i kiedy takie zdarzenie może zostać uznane za naruszenie ochrony danych?
- Jak weryfikować treści wygenerowane przez AI, kto odpowiada za ich poprawność oraz kiedy należy poinformować odbiorcę, że przy przygotowaniu treści wykorzystano sztuczną inteligencję?

1. Podstawy prawne korzystania z AI w USC

- W jakim zakresie kierownicy i zastępcy kierowników USC mogą legalnie korzystać z narzędzi opartych na sztucznej inteligencji?

- W jaki sposób stworzyć polecenie (prompt), które zapewniłoby rzetelną podstawę prawną?
- Jak w funkcjonalny sposób korzystać z AI, tak aby uzyskiwane informacje były zgodne z przepisami?
- Omówienie aspektów formalno-prawnych względem użytkowania narzędzi bazujących na sztucznej inteligencji.
- Zastosowanie i praktyczne wykorzystanie AI w postępowaniu administracyjnym K.p.a - zasady, wymogi prawne.
- Jak tworzyć precyzyjne instrukcje dla AI w USC?
- W jaki sposób system źródło i akty stanu cywilnego są ze sobą kompatybilne?

2. RODO, omówienie AI Act, bezpieczeństwa i ryzyka korzystania z AI

- RODO a AI ACT. Podstawy korzystania z narzędzi opartych na AI.
- Omówienie bezpieczeństwa dot. wrażliwych danych osobowych. W jaki sposób ukryć takie dane? Jak uniknąć wpisywania chronionych danych osobowych?
- W jaki sposób zapewnić bezpieczne i celowe korzystanie z AI dla pracowników USC?
- Na co zwracać uwagę podczas konstruowania poleceń do AI? Co należy wpisywać, aby uniknąć podawania błędnych informacji oraz tzw. “halucynacji” AI? Czego należy się wystrzegać?
- W jakich przypadkach, sytuacjach jest możliwy wyciek danych? Jakie prewencyjne działania stosować?
- Jak z użyciem AI uzyskać gotowy druk lub wniosek o zamieszczenie dodatkowej wzmianki w akcie? Czy AI dostosuje się do zasad RODO?
- Jakie procedury RODO obowiązują w przypadku zgłoszenia zgonu przez petenta oraz w przypadku zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcia małżeństwa? W jaki sposób wspomóc się AI?

3. Weryfikacja uzyskanych danych z AI

- W jaki sposób weryfikować informacje pozyskane z AI? Omówienie weryfikacji prawdziwości rozwiązań, podawanych przez AI.
- Czy jest możliwość stworzenia lokalnego chatbota na podstawie LLM?
- Omówienie budowania baz lokalnych. W jaki sposób to powinno przebiegać? Czy można to jakoś usprawnić i wdrożyć do działania w USC?

4. Wykorzystanie narzędzi AI w praktyce USC

A. Decyzje administracyjne

- W jakim wymiarze AI może stanowić pomoc w porządkowaniu pism, dokumentacji USC?
- Jakie są możliwości wykorzystania AI przy tworzeniu formularzy np. wniosków o akty stanu cywilnego?
- W jakim stopniu AI może być stosowane jako usprawnienie przy wydawaniu decyzji pozytywnej lub odmownej o zmianie imienia i nazwiska?
- W jaki sposób z poziomu USC usprawnić wydawanie decyzji administracyjnych przy pomocy AI? W jaki sposób usprawnić wydawanie odpowiedzi na skomplikowane wnioski - np. procedury wymeldowania?
- W jaki sposób redagować pisma i decyzje w sprawach z zakresu rejestracji stanu cywilnego z wykorzystaniem AI, bez naruszenia przepisów RODO i Prawa o aktach stanu cywilnego?
- Czy narzędzia bazujące na sztucznej inteligencji są zdolne do wygenerowania prawidłowy i w pełni zgodny z aktualnymi przepisami prawa wzór decyzji o odmowie sprostowania lub uzupełnienia aktu urodzenia?

- Jakich są wskazówki usprawniające wyszukanie najnowszych i rzetelnych orzecznictw sądowych przy tworzeniu odpisu decyzji odmownej dot. zmiany imienia i nazwiska?
- W jaki sposób interpretować orzecznictwo sądowe w kontekście udostępniania danych osobowych oraz jakie są prawne granice i dopuszczalność wykorzystania sztucznej inteligencji w tym procesie?
- Przykład sytuacji: Urząd korzysta z narzędzia “Microsoft Copilot”. To narzędzie nie posiada możliwości wydrukowania od razu wygenerowanej odpowiedzi/ wygenerowanego tekstu. Czy funkcjonuje jakieś narzędzie, które umożliwiłoby wydrukowanie tekstu przez sztuczną inteligencję, bez konieczności przekopiowywania go do plików?
- W jakim wymiarze petenci odwiedzający USC mogliby korzystać z pomocy AI, np. w przypadku wypełnienia danych we wnioskach lub przy transkrypcji aktów? W jakiej formie wprowadzić takie rozwiązanie?
- Czy można wspomagać się AI w formułowaniu odpowiedzi na zgłoszoną/napisaną przez petenta skargę?

B. Działania organizacyjne, okolicznościowe

- Jak za pomocą AI zautomatyzować redagowanie przemówień okolicznościowych np. przy wydawaniu i wręczaniu medali, odznaczeń za pożycie małżeńskie?
- Czy urzędy muszą stworzyć regulaminy, aby móc bezpiecznie korzystać z AI przy codziennych obowiązkach USC?
- Jakie są wskazówki dotyczące przygotowania prezentacji wyświetlanej dla nowożeńców?
- Jak za pomocą AI stworzyć scenariusz ceremonii zawarcia związku małżeńskiego?

5. Archiwizacja elektroniczna, a AI

- Czy są jakieś narzędzia, które ułatwiłyby wprowadzanie danych z dokumentacji papierowej do formy elektronicznej?
- Czy AI może skanować wnioski, szczególnie te w wersji papierowej i wprowadzać je do systemu wewnętrznego elektronicznego?
- Jakie są możliwości wykorzystania sztucznej inteligencji w procesie udostępniania ponadstuletnich aktów stanu cywilnego przechowywanych w księgach papierowych?
- W jaki sposób narzędzia sztucznej inteligencji mogą wspomagać odczytywanie nieczytelnego pisma ręcznego oraz automatyczne tłumaczenie ze zdjęć starych ksiąg stanu cywilnego sporządzonych w języku niemieckim?

6. Transkrypcja aktów zagranicznych

- Jak można wspomagać się AI przy uzupełnianiu aktów/sprostowaniu aktów/ transkrypcji aktów zagranicznych?
- Na jakich płaszczyznach AI może być wykorzystywane przy kontakcie z klientem?
- W jakim wymiarze AI może pomóc nam w skonstruowaniu i wydaniu odmowy transkrypcji aktu małżeństwa par jednopłciowych?

A. Kraje europejskie

- Czy można wykorzystać AI do (procedury) odtworzenia aktu urodzenia pozyskanego poprzez transkrybcję aktów z Norwegii?
- Co zrobić, gdy obywatel Norwegii nie może uzyskać aktu małżeństwa sprzed 1992 r. z powodu rozwodu? W jaki sposób AI wspiera weryfikację takich nietypowych dokumentów z zagranicy?
- Jak skonstruować polecenie, aby AI wygenerowało aktualne wzory dokumentów/aktów

zagranicznych, np.akt małżeństwa lub akt zgonu ze Szwecji?
- Jakie przykładowe polecenie wpisać do AI, żeby wygenerował aktualne wzory dokumentów z Irlandii?
- Co w przypadku gdy obywatel Ukrainy, obecnie zamieszkujący teren Polski, nie ma możliwości uzyskania aktu małżeństwa, z powodu procesu rozwodowego?

B. Dokumentacja pochodząca spoza Europy

- Czy istnieje narzędzie, które sprawdziłoby legalność dokumentów/ aktów zagranicznych spoza krajów Europy?
- Jak skonstruować polecenie, które usprawniłoby uzyskanie informacji odnośnie wydawanych dokumentów w państwach spoza Europy oraz ich przynależności do konwencji międzynarodowych?
- Czy możemy opierać się na AI w przypadku kiedy mamy do czynienia z dokumentacją państw nieeuropejskich lub mało-cywilizowanych, gdzie nie ma polskiej ambasady? Czy w takim przypadku AI jest zdolny pomóc? Czy wskazówki wygenerowane przez sztuczną inteligencję można uznać za wiarygodne informacje?
- W jaki sposób AI może być pomocne przy weryfikacji tożsamości osoby pochodzącej z afrykańskiego plemienia, która nie posiada dokumentów, pozwalających na jej identyfikację?
- Co w przypadku dokumentu aktu zawarcia małżeństwa z Pakistanu? W Pakistanie możliwym jest zawarcie małżeństwa na 12 sposobów. W jaki sposób AI może pomóc w weryfikacji i transkrypcji takiego dokumentu?
- Czy AI może wygenerować prawidłowy wzór aktu urodzenia osoby, która pochodzi z RPA? Czy możemy się na tym opierać? W jakim stopniu taki wzór aktu jest rzetelny?
- Czy możemy udostępnić sztucznej inteligencji akta pochodzące z Chin lub z innych krajów azjatyckich?
- W jaki sposób możemy wspomagać się AI, jeżeli petent dostarczył akt małżeństwa z 1989 r, który został wydany w Stanach Zjednoczonych? Jak możemy zweryfikować rzetelność takiego dokumentu?
- Przykład sytuacji: Petent w związku małżeńskim z obywatelką Filipin jako zaświadczenie o zdolności prawnej przedłożył dokument Certificate Of No Marriage, który jest tylko poświadczeniem o stanie cywilnym. Petent podczas konwersacji mailowej utrzymuje stanowisko, że przesłany dokument jest wystarczający jako zaświadczenie o zdolności prawnej, ponieważ zawiera apostile i tłumaczenie. W jaki sposób w wyżej opisanej sytuacji AI może pomóc w weryfikacji takiej sytuacji problematycznej/niejasnej?

Prowadzący:

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego. Od 2019 r. funckcjonuje jako pracownik samorządowy, poprzednio zajmujący się regulacją stanów prawnych nieruchomości na stanowisku Podinspektora w Urzędzie Miasta Bochnia. **Prawnik z kilkunastoletnim praktycznym doświadczeniem**, specjalizujący się w zakresie prawa administracyjnego, cywilnego, prawa pracy jak i obsługujący spółki prawa handlowego. Absolwentka jednolitych studiów magisterskich na kierunku prawo Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie.

Jako praktyk wykonujący swoją pracę z pasją, prowadząca posiada nie tylko szeroką wiedzę merytoryczną, w szczególności obejmującą zagadnienia transkrypcji/umiejscowienia zagranicznych aktów stany cywilnego oraz proces decyzyjny dotyczący zmiany imienia i nazwiska, ale także umiejętności personalne i trenerskie. Ponadto jest osobą energiczną i kreatywną, lubi motywować i inspirować do nauki.

Terminy i szkolenia

Data: 18 stycznia 2027 10:00-15:00
Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną